

[Ministeren for kulturelle anliggender]

At andre lande har delt nationalteatrene i to, et opera- og ballethus og et skuespilhus, er vel i sig selv ikke nok til at bevise, at en sådan ordning også er den rigtige i Danmark. Når vi har taget som udgangspunkt, at kunstarterne forbliver sammen, har det i første række den forklaring, jeg før gav om de økonomiske og kunstneriske fordele, der knytter sig hertil. Og sammenligner vi – hvad vi jo så tit gør – med andre nordiske lande, hvor kunstarterne er adskilt, så ser vi, at kunstnerisk er der ikke noget samarbejde, og økonomisk koster de to scener i Oslo og Stockholm tilsammen mere end Det kgl. Teater med operaen. Det er dog alligevel noget, der er værd at lægge mærke til.

Men bag ønsket om fortsat at samle kunstarterne inden for en bygningsmæssig enhed ligger der også en kulturpolitisk holdning. Vi lever i en tid, hvor udviklingen inden for videnskab og teknik har medført en meget stærk specialisering og forgrening inden for tidligere fælles fagområder. Inden for kunsten har vi set de samme tendenser.

Jeg må sige, at jeg tillægger det betydning, at man i hvert fald ét sted har en institution, hvor alle kunstarter kan mødes: digtekunsten, musikken, dansen, maleriet, skulpturen og bygningskunsten. Det kgl. Teater på Kgs. Nytorv er det sted, hvor de mange kunstarter sammen i over 200 år har præget pladsen, kvarteret, hovedstaden og hele landet. Dette teater er blevet et begreb med et ganske særligt indhold, som jeg med al trang til eksperimenter og nydannelser, hvad vi har gennemført i teaterloven, mener vi alligevel skal afstå fra at ændre.

Jeg synes også, vi skal understrege, at i en tid med en stærk interesse for et tættere internationalt samarbejde må vi værne om væsentlige træk i vor nationale kulturelle identitet, således at vi ikke kun modtager, men også kan tilbyde noget i dette internationale samarbejde. Jeg mener, at Det kgl. Teater som et hus med alle kunstarter er et af disse tilbud.

Også for den miljømæssige balance i København tror jeg det er meget vigtigt, at man ikke amputerer Det kgl. Teater og gør det kunstnerisk fattigere for det publikum, der søger Det kgl. Teater, såvel fra hovedstaden som fra hele landet.

Selv om vi i øvrigt gennem mange års teaterlovgivning har gennemført en vidtgående

decentralisering af teaterlivet, er det efter min opfattelse meningsløst at forestille sig nationalscenen placeret andetsteds end centralt i hovedstaden. Det vil, når kunstarterne holdes sammen og Gl. Scene bevares, logisk sige Kgs. Nytorv, hvis det er muligt. Funktionen som hele landets teater skal opfyldes gennem teatrets hele virksomhed og hjælpes på ingen måde ved en opsplitning og udflytning.

Der kom til idékonkurrencen i sommer 49 forslag. 47 af disse forslag opfyldte konkurrencens betingelser om placering af det nye skuespilhus ved Kgs. Nytorv sammen med Gl. Scene. Et meget stort antal arkitekter, mange flere end de konkurrencekyndige havde forudset, har altså brugt tid, kræfter, inspiration og mange penge på denne opgave. Dommerkomiteen fremhævede, at der generelt set var ydet en bemærkelsesværdigt stor indsats. Dette forløb siger i sig selv, synes jeg, en hel del, ikke blot om danske arkitekters dygtighed og ambition, men også om den tiltrækning, som opgaven at placere et samlet teaterkompleks ved Kgs. Nytorv indeholdt. Det var en første og, jeg må sige også vellykket afprøvning af ideens bærekraft.

Idékonkurrencen gav som bekendt ikke kun ét, men flere svar på, hvorledes teatrets lokale problemer kan løses. Den sandsynliggjorde, at det er muligt at skaffe plads til et nyt skuespilhus og de fornødne produktionslokaler til begge scener på en måde, der efter min opfattelse ikke er urimelig i forhold til Gammelholm og dens beboere.

Selv om teatrets bygningsmæssige omfang må udvides ret væsentligt, for at det kan fungere hensigtsmæssigt i alle henseender, så er der ikke tale om en forøgelse af den egentlige forestillingsvirksomhed i København. I øjeblikket rummer teatret på Gl. Scene og Nye Scene tilsammen 2.500 tilskuerpladser. Efter opførelsen af et nyt skuespilhus med en intimszene vil tilskuerantallet være praktisk talt det samme som nu. Da der vil blive tale om en virksomhed af stort set uændret omfang, vil belastningen for det omliggende kvarter tværtimod blive mindre, fordi en del transport til og fra teatret af kulisser, dragter, musikinstrumenter osv. vil ophøre.

Gammelholms problemer har efter min opfattelse langt mindre med byggeplanerne for Det kgl. Teater at gøre end med bebyggelsestæthed, med dårlig boligstandard og